

Stappenplan bij het opzetten of aansluiten bij lokale WMO-initiatieven.

Een project van De Arme Kant van Fryslân

Stap 1: Voorverkenning over de WMO in uw gemeente.

Wat houdt de WMO in? Wat gaat er veranderen, en hoe gaat uw gemeente er mee om? Wat is de concrete situatie rond de WMO in uw gemeente? In welke fase bevindt zich het voorstel voor de ontwikkeling van de WMO in uw gemeente? Werkt uw gemeente samen met buurgemeenten?

Navraag doen bij de gemeente, GSD, lokale politiek, lokale zelforganisaties, belangenorganisaties en cliëntenraden etc.

Wie zijn op de hoogte, wie/welke organisaties zijn bij de voorbereiding betrokken?

Welke voorwaarden en randvoorwaarden zijn gerealiseerd om een goede voorbereiding in de lokale samenleving mogelijk te maken?

Het is zeker van belang na te gaan of ook de belanghebbenden, de georganiseerde of niet georganiseerde mensen die op maatschappelijke opvang zijn aangewezen, bij een eventueel WMO-initiatief betrokken zijn.

Wat is de lokale geschiedenis van de kerken en humanitas gedurende de afgelopen 5 á 10 jaar met betrekking tot armoedebestrijding? Is er aandacht besteed aan armoedebestrijding? Zo ja door wie, en met welke resultaten? Hoe zijn de contacten? Is er een plaatselijke Arme Kant-groep? Participeren (raad van) Kerken), diaconie, caritas of Humanitas aan cliëntenraden, WVG-platforms etc.?

Stap 2: Bezinning en positiebepaling met betrekking tot armoede.

Bezinning op armoedeproblematiek en armoedebestrijding en op de voor- en nadelen van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning.

Waar praten we over? En hoe gaan we te werk? Armoede is een probleem van alle tijden, maar de laatste jaren neemt de armoede in Nederland weer toe. De kerken, diaconie, caritas en afdelingen van het Humanistisch Verbond en Humanitas kunnen niet werkeloos toezien. Een aantal van hen zoekt naar een goede manier om met dit vraagstuk om te gaan.

Oriënteer u breed. Begin met een of meer activiteiten ter informatie, inspiratie en motivatie van de eigen kerk, diaconie, caritas, werkgroep etc. voordat besloten wordt tot actief bondgenootschap bij de ontwikkeling van een lokaal WMO-netwerk. Voer discussie in eigen kring en daarbuiten. Interkerkelijk of nog breder. Gebruik artikelen, videomaterialen, nodig sprekers uit etc.

Op basis van een gedegen oriëntatie kan men beter een standpunt innemen over de rol, die uw organisatie zou willen (en kunnen) spelen bij het bevorderen van lokaal bondgenootschap voor armoedebestrijding, bij voorbeeld door deelname aan een WMO-netwerk. Is de WMO een kans voor verbreding van de zorg, voor daadwerkelijke solidariteit? Of is de WMO een bezuinigingsoperatie, en krijgt "de samenleving" een opdracht die op voorhand gedoemd is te mislukken?

Bij deze discussie hoort ook een standpuntbepaling met betrekking tot verkondiging van uw eigen "missie". Vroeger leidde armoedebestrijding tot afhankelijkheid en kregen armenzorgers de gelegenheid om macht over mensen uit te oefenen. Niet altijd even verheffend. Een moderne invulling van barmhartigheid is de houding van presentie, solidariteit, steun, aandacht, nabijheid, diaconaat.

Ook de keuze voor de wijze waarop men de armoede wil aanpakken vraagt om een goede oriëntatie. Armoedebestrijding vraagt soms om noodvoorzieningen. Deze zijn vaak tijdelijk, of bedoeld als tijdelijk. Bijvoorbeeld: kledingacties, maaltijdprojecten, voedselbanken. Daadwerkelijke solidariteit kan ook politieke stellingname tot gevolg hebben. De Arme kant van Fryslân gaat uit van de stelling dat armoede onrecht is, dat zichtbaar moet worden en politiek moet worden opgelost. Helpen onder protest, en druk op de politiek verantwoordelijken voor verbetering van de situatie van de armen hoort ook bij armoedebestrijding.

Stap 3: Medestanders zoeken.

Welke lokale organisaties en personen hebben zich de afgelopen jaren ingezet voor armoedebestrijding, uitkeringsgerechtigden, gehandicapten, ouderen etc. Wie hebben er belang bij een goede WMO en wie zijn er nog meer op aanspreekbaar, vanuit de gedachte van een breed bondgenootschap? Voer gesprekken met deze en andere mensen, die een voortrekkersrol hebben vervuld. Zij zullen mogelijk mede de fundamenteën willen leggen voor de opbouw van het WMO-netwerk. N.b.: Het is, ook in deze fase al, van grote waarde, om ook direct belanghebbenden bij het netwerk te betrekken. Zij zijn ervaringsdeskundigen!

Stap 4: Startbijeenkomst.

Doel: basis leggen voor draagvlak voor WMO-netwerk en vorming van een initiatiefgroep WMO-netwerk.

Beoogde resultaten: vorming initiatiefgroep, formuleren van voorlopige uitgangspunten en doelstellingen van een WMO-netwerk.

Mogelijke agenda voor zo'n startbijeenkomst:

- kennismaking en toelichting op de doelstelling van de bijeenkomst.
- toelichting op de WMO en de stand van zaken m.b.t. de WMO in de gemeente.
- uitgangspunten, doelstellingen en werkwijze voor het op te richten WMO-netwerk.
- ideeën verzamelen voor een werkplan voor de vorming van een WMO-netwerk.
- samenstelling en taakverdeling van de op te richten initiatiefgroep WMO-netwerk.
- afspraken over rapportage (terugkoppeling) door de initiatiefgroep.

Stap 5: Opstellen van een werkplan.

In een werkplan moet vervolgens worden aangegeven hoe men het WMO-netwerk ziet, welke personen en organisaties men erbij betreft, welk tijdspad men volgt, de financiering etc.

Om dit werkplan op te stellen moet een "initiatiefgroep WMO-netwerk" worden opgericht.

Stap 6: Tussentijdse rapportage aan deelnemers aan de startbijeenkomst.

Terugkoppeling door de initiatiefgroep (4 a 6 weken na de startbijeenkomst).

Vaststellen van het werkplan en afspraken over presentatie van het werkplan.

Stap 7: Presentatie werkplan "lokaal WMO-netwerk".

Doel: presentatie en afspraken over inzet bij het werkplan "lokaal WMO-netwerk".

Mogelijke agenda voor zo'n presentatie:

- doelstelling van de bijeenkomst.
- toelichting op de stand van zaken m.b.t. de WMO in de gemeente.
- toelichting op uitgangspunten, doelstellingen en werkwijze van het WMO-netwerk.
- presentatie van het werkplan voor het lokaal WMO-netwerk.
- afspraken over deelname aan het WMO-netwerk en uitvoering van het werkplan.

Stap 8: Uitvoering werkplan WMO-netwerk.

Stap 9: Evaluatie.

Aanvulling 1: Aanvulling bij stap 4.

Wie kunnen worden uitgenodigd voor deelname aan een lokaal WMO-netwerk?

- Uitkeringsgerechtigden-organisaties
- Cliëntenraden en WVG-platforms
- Gemeente
- Lokale politiek
- Plaatselijke Arme Kant-groepen
- Instellingen voor welzijnswerk, maatschappelijk werk etc.
- Woningcorporaties Scholen
- Vakbeweging
- Ouderenbonden
- Centra of instellingen voor gezondheidszorg
- Kerken (afzonderlijke parochies, gemeenten, diaconieën, caritas etc.) en plaatselijke Raad van Kerken
- Humanitas-/Humanistisch Verbond
- Leger des Heils
- Moskee-verenigingen
- Hindoe-organisaties
- Organisaties van minderheden
- Vluchtelingenwerk.
- Plaatselijke media
- Etc.

Met welke instanties en organen dient bij de voorbereiding van het netwerk, maar ook bij de realisering van activiteiten geregeld overleg plaats te vinden?

- Gemeente.
- Cliëntenraden.
- Belangenorganisaties, zelforganisaties etc.
- Plaatselijke politieke partijen.

Aanvulling 2 : Literatuur

De WMO – Cliënten aan zet

Brochure over de WMO. Hoe organiseren we lokale invloed? Mrt. 2005

Uitg.: De Sociale Alliantie, 030 – 2314819.

Mijn postcode zegt dat ik korter leef?

Brochure lokaal gezondheidsbeleid. Oa. suggesties voor lokale groepen. Dec. 2003

Uitg.: De Sociale Alliantie, 030 – 2314819.

Doen en meedoen

Aanbevelingen van de Denktank Armoedebestrijding. 2004.

Uitg.: De Sociale Alliantie, 030 – 2314819.

Helpen onder protest

Handreiking voor kerkelijke materiële hulpverlening. Sep. 2004.

Arme Kant van Nederland, 020-3304355.

Aanvulling 3: Websites

www.sjakuus.nl. O.a. het anti armoede project "Aanpak"

www.socialealliantie.nl

www.armekant-eva.nl

www.fsufriesland.nl

www.fryslan.pkn.nl

www.solidairfriesland.nl

www.humanitas.nl

Werkgroep de Arme Kant van Fryslân.

Momenteel zijn bij de Arme Kant van Fryslân de volgende organisaties aangesloten:

Arme Kant van Leeuwarden

Arme Kant van Drachten

FSU

Het Maatschappelijk Activeringswerk: Humanitas, PDC Fryslân, Solidair Friesland.

Secretariaat:

PDC Fryslân. Pieter Vos

Postbus 108

8900 AC Leeuwarden

058-2948748